

INNLEIÐING MENNTASTEFNU UM NÁM ÁN AÐGREININGAR KORTLÖGÐ

Könnun á ýmsum leiðum og möguleikum við þróun vísbenda

Verkefnið „Innleiðing menntastefnu um nám án aðgreiningar kortlögð“, sem 60 sérfræðingar frá 27 Evrópulöndum tóku þátt í, hefur skilað þeim árangri að nú er hægt að benda á ýmis lykilatriði sem styðjast má við á þessu sviði í framtíðinni. Þessi lykilatriði eru í forgrunni hér í þessu riti þar sem gefið er yfirlit yfir heildarniðurstöður verkefnisins.

Ýmsir þættir stuðla að því að hægt er að kortleggja innleiðingu menntastefnu um nám án aðgreiningar:

- Samningur Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks (2006) og einnig áætlun ESB um málefni fatlaðra 2010–2020 og rammaáætlunin um Evrópusamstarf á sviði náms og menntunar (ET-2020), sem fjalla um jafnrétti til náms, eru meginhvatinn að námi án aðgreiningar víða um lönd. Öll þessi alþjóðlega áhersla á ný stefnumál krefst þess að gögnum sé safnað á kerfisbundinn hátt og sýnt sé fram á að hve miklu leyti farið er að viðkomandi samningum og markmiðum um nám án aðgreiningar í viðkomandi löndum.
- Almennur skilningur er á því að mikilvægt sé að fylgja gagnreyndri stefnumörkun við þróun menntakerfa án aðgreiningar til langframa. Stefnumótendur, sérfræðingar á sviði gagnasöfnunar og fræðimenn vita að safna þarf gögnum á landsvísu sem uppfylla ekki aðeins kröfur um alþjóðlegar viðmiðanir, heldur miða einnig að sameiginlegu átaki bæði á landsvísu og á alþjóðlegum vettvangi. En þótt ljóst sé að slík gögn séu nauðsynleg er þó ekki eins augljóst hvaða aðferðum og reglum sé best að beita við söfnun og greiningu gagna af því tagi.
- Allar stofnanir sem starfa á Evrópuvísu þurfa að vinna saman og skiptast á upplýsingum til að sem bestur árangur náist og hvert land fái eins góðan stuðning í starfi sínu og unnt er.
- Stefnumótandi aðilar þurfa að hafa aðgang að yfirgripsmiklum upplýsingum, og stofnanir á ýmsum sviðum, bæði þær sem starfa á landsvísu og Evrópuvísu, þurfa að beita alls kyns aðferðum við gagnasöfnun.

Í öllum viðkomandi löndum eru menn sammála um að innleiðing menntastefnu um nám án aðgreiningar sé flókið og fjölpætt verkefni. Tillögurnar sem settar eru fram í verkefninu skapa grundvöll fyrir nákvæmari langtímarannsókn þar sem eigindlegum og meginlegum gögnum er safnað. Þessi gögn má síðan nota til að efla Evrópuframtak á þessu sviði – einkum rannsókn Eurostat á námi án aðgreiningar – sem og því starfi sem fram fer í einstökum löndum.

Hægt er að tilgreina ýmis sértæk viðfangsefni sem safna þarf nánari upplýsingum um, bæði á landsvísu og Evrópuvísu. Þessi viðfangsefni, ásamt hugsanlegum leiðum til að nálgast þau, eru til umfjöllunar í eftirfarandi köflum.

Um verkefnið „Innleiðing menntastefnu um nám án aðgreiningar kortlögð“

Aukin áhersla á að stefnumótendur sýni fram á hvernig stefnumál stuðla því að nám án aðgreiningar festi sig í sessi verður til þess að safna þarf á kerfisbundinn hátt eigindlegum og meginndlegum upplýsingum sem veita svör við lykilspurningum og nota má í hverju landi til langframa til að kortleggja þróunina þar, og gera jafnframt samanburð milli landa á þróun mála.

Verkefnið „Innleiðing menntastefnu um nám án aðgreiningar kortlögð“ var unnið á vegum Evrópumíðstöðvarinnar fyrir þróun í sérkennslu og hlaut styrk frá símenntunaráætlun Evrópusambandsins skv. samningsnúmerinu: 510817-2010-LLP-DK-COMENIUS-CAM. Verkefnið var unnið á einu ári af rúmlega 60 sérfræðingum frá 27 löndum:

Austurríki, Belgíu (flæmsku- og frönskumælandi hlutum), Bretlandseyjum (Englandi, Skotlandi og Wales), Danmörku, Eistlandi, Finnlandi, Frakklandi, Grikklandi, Hollandi, Írlandi, Íslandi, Ítalíu, Kýpur, Lettlandi, Litháen, Lúxemborg, Möltu, Noregi, Portúgal, Póllandi, Slóveníu, Spáni, Sviss, Svíþjóð, Tékklandi, Ungverjalandi og Þýskalandi.

Meginmarkmið verkefnisins var að byggja á því starfi sem fram fer á lands- og Evrópuvísu – með því að nota upplýsingar sem safnað var í viðkomandi löndum meðan verkefnisvinnan fór fram – og móta tillögur sem lýsa í grófum dráttum hvernig nýta skuli gagnasöfnun á lands- og Evrópuvísu til framtíðar til að kortleggja hvernig menntastefna um skóla án aðgreiningar er innleidd.

Sérstök áhersla var lögð á að stefnumótandi aðilar frá 27 löndum kæmu að verkefninu til að:

- gera grein fyrir því hvaða upplýsingum stefnumótendur þurfa að hafa aðgang að;
- tilgreina hvaða upplýsingar eru nú þegar til staðar;
- sýna fram á hvað vantar inn í fyrirliggjandi upplýsingar;
- gera nákvæmar tillögur um hvernig safna megi nauðsynlegum upplýsingum í framtíðinni sem nota skuli til að kortleggja stöðuna í einstökum löndum og bera saman aðstæður í Evrópulöndunum.

Tvær ráðstefnur voru haldnar meðan unnið var að verkefninu – í Brussel í desember 2010 og Búdapest í mars 2011. Báðar voru þær haldnar í samvinnu við menntamálaráðuneyti viðkomandi landa og markmiðasetning var í báðum tilvikum skýr og tengdist úrvinnslu úr hugsanlegum niðurstöðum verkefnisins, þar með talið lokatilmælum þess.

Hægt er að nálgast verkefnisskýrsluna í heild sinni, báðar ráðstefnuskýrslurnar, samantekt á söfnun allra landsgagna sem og allt efni sem tengist verkefninu á slóðinni:

<http://www.european-agency.org/agency-projects/mipie>

© European Agency for Development in Special Needs Education 2011